

KAINA:

Metams 5 rb., pusme-
čiui 2 rb. 60 kap., 3
mėnesiams 1 rb. 30 kp.
1 mėnesiui 45 kap.

Skyrium numeris 5 kap

Lietuvių Balsas

Sausio 6 d. 1916 m.

SKELBIMAI:

Petito eilė (4 skiltys)
prieš tekstą 60 kap.,
po teksto 30 kap.,
Darbo ieškantiems:
eilė 10 kap.

Giminių ieškantiems
eilė po tekstą 10 kap.

M. II.

Redakcijos ir Administracijos adresas: PETRAPILIS, Baskov per. № 29,
Tel. 652-02.

Redakcijos sekretorius L. Noreika priima kasdien, be sekmadienių, nuo 12—2 val. dieną.

№ 2 (31).

Ryte sausio 5 dieną umai mirė žinomas Lietuvių
kompozitorius

Ceslovas Sasnauskis

Dirig, prie šv Katarinos bažnyčios.

Prekybos bei Pramonės

„Brolių Vailokaikių ir Bvės“

Draugija

prašo visų, pasidėjusių joje pinigų, **pranešti savo adresus**, kad
būtų galima laiku išsiuntinėti procentus.

Toliau žiūr. paskutinį puslapį.

Pabėgėlių rašomasis ir žinių teikiamasis Biuras

prie Centralinio Lietuvių Komiteto dėl karo nukentėjusiems šelpti

pradėjo darbuoties nuo rugp. 25 d.

Biuras rašo visus lietuvių, išsiblaškiusius po Rusiją, renka žinias
apie jų padėjimą, padeda susisiekti kitiems giminiams, pažįstamiems ir
kaimynams; teikia visokių pabėgėliams reikalingų žinių ir duoda žodžių ir
raštu teisės ir kitokių patarimų.

Biuro adresas: Petrograd, Baskov per. 29, b. 2; tel. 652—02.

Tramvajai vaikščioja šie: №№ 4, 6, 16, 17.

Biuro vedėjas advok. Kazys Šalkauskis.

M. YČO MERG, GIMNAZIJA VORONEŽE.

Vietų dar yra visose klasėse.

Kandidatės, nesimokiusios ligšiol
gimnazijose, tur laikyti egzaminus
visus; kurios mokėsi gimnazijose ligi
galo anų mokslo metų — tikrai iš
kurso praėjusiojo pusmečio.

Egzaminams skiriama laikas nuo
sausio 7 d.

Prašymai reikia paduoti iš anksto,
adresuojant: Председателю пед. совѣта
женской гимназии М. М. Ичас, г. Воро-
нежъ губ., Халютинская 15.

Liet. Komiteto (Старо-Московская
19) bendrabučiuose duodama pirmė-
nybė buvusioms gimnazistėms. 3

Jau išspausdinta

atskira knygele

ir galima pirkties

„Lietuvių Balso“

leidinys:

„Motinos Beieškant“.

Graži apysaka, ypač gera dovana Kalė-
doms jaunuomenei pasiskaityti. Pa-
rašyta garsaus italų rašytojo Ed-
mundo de Amicis, iš italų kalbos
versta prof. A. Valdemaro. Kaina
15 kap. Komisijonieriams nulei-
dziama 30%.

**Nuo „Lietuvių Balso“
Administracijos.**

Del G.G. „Lietuvių Balso“ skaity-
tojų patogumo, prenumeratą šiemis ir
ateinantiems (1916) metams, be „Lie-
tuvų Balso“ Administracijos, priima
dar šie žmonės:

1. Orentavičius — nuo 7 lig 9 val.
vak. Петроград стор., Б. Спасская
ул., № 11/13, кв. 34;
2. Tamošauskis — nuo 6 lig 9 val.
vak. За Нарвской заст., Петропроф-
ский просп., № 43;
3. Mokytoja S. Arlauskytė. Гавань,
Весельная, № 19, кв. 7. Lietuvių
mokykla;
4. Kun. T. Matulionis. За Невской
заставой. Б. Шемилевка, № 44.

Jau metas užsisakyti „Lietuvių Balso“

ateinantiems 1916 metams.

„Liet. Balsas“ eina 2 kartu per savaitę. Kaina: metams 5 rb.; pusmečiui
2 rb. 60 kap., 3 mėnesiams 1 rb. 30 kap., 1 mėnesiui 45 kap.

JONAS PIKAS ir ONA PLEPYTE
iš Biržų spaustuvės tepraneša savo
adresus Centraliniam Komitetui. 0

KUN. A. ŠERNAS tepraneša da-
žniau Centraliniam Komitetui, kur ir
kada siųsti laiškai. 0

**„Liet. Balso“ Administracijos
PRANEŠIMAS**

Petrapilio lietuviams.

Po Naujų Metų „Lietuvių Balso“
turės visi Petrapilio laikraščių parda-
vinėtojai visose miesto dalyse. Lietu-
viai! jei norite žinoti apie Lietuvos
ir lietuvių vargus ir reikalus, skaity-
kite ir platinkite „Lietuvių Balso“.
Kad G. G. Skaitytojams būtų pato-
giau ir nereiktų toli bėgioti, mes ir
parūpinome, kad „Lietuvių Balso“ ga-
lima būtų gauti kiekvienoje artimiausio-
joje nuo namų gatvelėje, todėl
reikalaukite „Lietuvių Balso“ iš kiek-
vieno laikraščių pardavinėtojo. At-
minkite, kad latvių ir lenkų laikra-
ščių galima gauti visur. Delko? Del
to, kad latviai ir lenkai jų reikalauja
visur ir perka.

Petrapilis, sausio 6 d.

Mūsų tautiečiai, išvyti iš tėvų na-
mų ir vargdami didelį vargą tarp
svetimų, kenčia ne vien dėl to, kad
dažnai neturi ko pavalgyti, kuo ap-
sidengti ir kame prisiglausti, bet
dažnai dar daugiau kenčia dėl to,
kad yra atskirti nuo savo artimiausio-
jų, žmonių: tėvų, motinų, brolių
seserų, vyrų pačių ir tt. Daug kam
yra brangiau išgirsti, gauti bent ma-
žą žinėlę, kaip begyvena pasilikusieji
Lietuvoje, negu gauti duonos
kšni.

Tad nenuostabu, jog tiek Redak-
cija, tiek šelpiamieji komitetai gauna
daugybės laiškų, kur klausama, kaip
nusiųsti žinėlę saviesiems. Rusų lai-
kraščiuose jau ne kartą buvo skel-
biama, kad visi ir Rusų Komiteto
Stokholme, ir Miestų Sąjungos ir ki-
tų įstaigų rūpesniai padėti pabėgė-
liams susižinoti su vokiečių užimto-
siomis vietomis—nuėję niekais. Be to
ir Ispanijos ir Amerikos pasiuntiniai
buvo taip pat pranešę, kad negalį
apsiimti pasiųsti laiškų, nes vokie-
čių vyriausybė jų neįsileidžianti.

Susižinojimas su Lietuva jau se-
nai rūpi ir Centraliniam Lietuvių Ko-
mitetui. Įsisteigus Stokholme Švedų

Komitetui Lietuvai šelpti, tas klausi-
mas buvo atiduotas jam. Centralinis
Komitetas buvo jau paskelbęs pri-
imamą laiškų siųsti į Lietuvą. Laiškų
suplaukė daugybės, ir vis dar
nebuvo žinoma, kuo visa pasi-
baigs.

Švedų Komitetas padavė prašymą
Vokiečių vyriausybei, prašydamas
leisti siuntinėti laiškus į jų užimtas
žemes, ypačiai į Lietuvą. Atsakymo
į tuos prašymus dar ligšiol nesulauk-
ta. Tačiau, nežiūrint visų tų kliūčių,
vis buvo tikimasi, kad pradėtieji
žygiai pasibaigs gerai.

Dabar Skaitytojus ir apskritai vi-
sus lietuvių pabėgėlius, atskirtus
nuo savųjų, šiais naujais metais ga-
lime padžiuginti jau laimėtu vie-
nu žygiu. Centralinio Lietuvių Komite-
to Laiškų Siuntinėjamoji Sekcija jau
gavo iš Stokholmo iš Centralinio
Liet. Komiteto įgaliojimo Jono Auk-
štuolio laišką, kuriame jis praneša,
kad pirmasis takas susižinoti su
Lietuva jau esąs pramintas.

Švedų Komitetas Lietuvai šelpti,
nelaukdamas atsakant į savo prašy-
mą, įduotą Vokiečių vyriausybei
leisti susirašinėti su pasilikusiais
Lietuvoje, pasiuntęs vieną savo narį
d-rą Seudebergą į Vokiečių pasiunti-
nį Stokholme pasikalbėti su juo tuo
reikalu. Pasiuntinis maloniai priėmęs
Komiteto delegatą, pritaręs reikalui
ir pasižadėjęs iš savo pusės užtarti
jį Berlyne. Bet kadangi tat gali dar
užsistėti, pasiuntinis kol kas jau
leidęs — siųsti per jį į Lie-
tuvą trumpus laiškelius paklau-
simus. Juose negalima nieko daugiau
rašyti, kaip tik paklausti apie pasi-
likusiųjų sveikatą, ar visi tebėra gyvi
ar nėra ko reikalingi. Daugiau nieko.
Tokie laiškėliai leista siųsti į Lietuvą
ir per Ispanų pasiuntinį.

Tuo laimėjimu dar ne visa pabaigta.
Švedų-Lietuvių Komitetas tebelaukia
atsakymo į savo prašymą, kad būtų
leista siuntinėti ir platesni laiškai
į Lietuvą, su smulkesniais aprašy-
mais. Esą vilties, ir daug vilties, kad
toks leidimas bus, gal jau netru-
kus, gautas.

Kol kas jau galima pasinaudoti
gautuoju leidimu Trumpi laiškėliai
su tokiais trumpais paklausimais rei-
kia siųsti Cent. Lietuvių Komitetui,
įdėjus į vidų 3 pašto markes po
10 kap. Laiške turi būti parašytas to
žmogaus adresas, kuriam siunčiamas
laiškas; ir to, kas jį siunčia.

Netrukus jau bus išsiųsta pirma
tokių laiškų partija.

Be laiškų, galima jau siųsti ir
pinigais. Jie reikia siųsti Centr. Lie-
tuvų Komitetui įgaliojiniui Stokholme
Jonui Aukštuoliui (Suėde, Stockholm,
Komitė Russe. J. Aukshotol.). Jis
pasiųs toliau kam reikia norodytu
adresu.

Pedagogų suvažiavimas

1916 m. sausio 2—5 d.

Eksperimentinės pedagogijos vėliava prisidengė, suvažiavo iš visų šalių Petrogradan keli šimtai įvairių įvairiausių mokyklų mokytojų. Programoje buvo ne vien eksperimentinė psichologija, bet ir asmens kaip tokio ištirimas, pedagogijos problemų apvertinimas, mokyklų įtaisymas, higijena ir visokių mokymo dalykų metodika. Nežiūrint sunkių laikų, suvažiavimas įvyko, mokytojai paaugojo savo poilsio laiką, turi būti, dėl to, kad opiausias valstybės ir visuomenės klausimas — tai mokyklų su-tvarkymas, o dabar, gr. Ignatjevui mokyklų reikalus tvarkant, visiems mokytojams parūpo klausimai, su mokyimo reforma surišti.

Rengtasi suvažiavimui kuogeriaus: prirengta apie 30 referatų, paliečiančių programoje pažymėtas mokslo šakas. Didžioji tai mūsų šventė — klausyti pranešimų tokių mokslo vyrų, kaip akad. Pavlovas, Bechterevas, Niečajevas, Lazurskis, Uspienskis ir kiti. Įsime bijologijos tyrinėtoją J. P. Pavlovą; jis skaitė apie tikslo (уѣли) refleksą. Tarp refleksų (instinktų) įgimtų žmonėms ir gyvuliams, žymiausia vieta tenka tikslo refleksui. Visas mūsų gyvenimas yra to refleksų apsiereikimas, nes kas gi kitas yra gyvenimas, jeigu ne begalinė atskirų tikslų eilė. Kasdieną mūmuse reiškiasi tas refleksas, siekiant visokeriopų uždavinių. Kad tai refleksai, o ne pats tikslo svarbumas sudaro veiksmą, rodo tas faktas, kad žmonės dažnai užsiima visokių niekniekių (skeveldrų, šukių, saldinių poperukų, markių ir t.t.) rinkimu. Kam gi tat žmogui reikalinga? Ogi vien tenkinti įgimtą norui tikslo siekti. Ir tas instinktas taip yra įsigalėjęs, kad žmonės visais atžvilgiais visai normaliniai užsiima niekniekių rinkimu, darosi kolekcionieriais. Dažnai toks žmogus savo instinkto pagautas net dorą ir teisę laužo, sakysime, pavogia. Tikslo refleksas atsiranda greita ir kartu su pasisotinimo ir lyties instinktais; jis esąs didžiausios svarbos, kaip gyvybės energijos pamatas, žmonių kultūros akstinas. Mes turime jį patenkinti kaip turime pilvą pasotinti. Dažnai žmogus, nustojęs energijos, net nusižudo; jei, anot jo, gyvenimui tikslo nebliko, tada, pastebi Pavlovas, kada mūsų gyvenimas nuolatos duoda neišsemiamas visokeriopų tikslų galybes.

Jei mūsų instinkto mes nepalaukime, jis nyksta, atrofuojasi, kaip pilvas ilgą laiką peno neragavęs. Pertat reikalinga to refleksų higijena; kaip kada tenka jį malšinti, o kada skatinti didinti. Tas žmogus didžiausią darbą padirba, kuriam tas refleksas stipriai įsigalėjęs. Geras darbininkas pradėdamas didelį darbą, padalo jį į mažesnes daleles — siekinius ir, siekdamas paeiliui, kiekvieną išlaiko savyje energiją ir išturi iki galui, atlikdamas savo didįjį darbą.

Pas anglo-saksus esąs išauklėtas tas instinktas, ir jie, anot Pavlovo, pripažįsta, kad kuogreičiausias darbas atlikimui reikalinga esą kliūčių, nes jokia kliūtis anglo-sakso neatbaido, nesulaiko nuo pažymėto siekinio, bet atbulai einant į didįjį siekinį — tikslą sudaro kaip ir atskirus mažesnius siekinius ir skatina žmogų kuogreičiausiai pasiekti didžiojo uždavinio ištūrėti iki galui. Atbulai esą su mumis: mes dar neturime išlavinę savyje to instinkto. Kaip sako akad. Pavlovas, tuo kalta esanti prakeiktoji baudžiava: ji ir ponui užmušusi tą tikslo instinktą ir valstiečio būdą ilgą laiką sugadinus jo valią, savistovybę ir charakterio liuosybę beveik visai išnaikinusi.

Klausydamas visa tai aš negalėjau neatsiminti, kad ir mūsų mokyklose ligšiol taip pat esama; ar nenyksta ir čia tikslo refleksas tarp mokinių ir mokytojų, ar nereikia ir ten įleisti tokių biologų, kaip Pavlovas, kurie ištirtų padėjimą ir nurodytų vaistus?

Labai įdomiu buvo prof. Lazurskio 2 referatu apie asmenį ir jo auklėjimą. Jis reikalauja daugiaus kreipti atidės į endo-psichiką žmogaus prigimtį, t. y. liepia auklėtojams nežiūrėti vien tikslo kaip perkeitus mažą žmogų, kaip jį visokiais paviršutiniiais priemoniais išauklėjus savo receptus: taip vadinamoji asmenė ekzopsychika (jo į pasaulį veikimus, socialinė asmens vertė) gali vien tik tada lavintis ir plėtoties, jei pedagogas išplėtos įgimtąsias savo mokinio pajėgas.

Visų referatų, žinoma, negalima išskaityti. Plačiai visuomenei rašant turiu vis dėlto pažymėti, kad daugdomės buvo suvažiavime atkreipta į blogą psichologijos ir logikos mūsų mokyklose padėjimą. Tartasi apie tų dalykų programą, protestuota prieš ministerijos projektą — panaikinti psichologiją vidurinėse mokyklose, projektuota kursai tinkamiems mokytojams ruošti ir t. t.

Taip pat daug kalbėta apie atskirų mokslų metodikas, eksperimentinį gabumą ir apskritai žmogaus psichikos tyrinėjimą.

Įdomūs referatai, bet dar įdomesni ginčai, kurie rodo pedagogų pažiūrų įvairumą, gilina tyrinėjimą ir nuodugnai nušviečia klausimus. Įspūdis labai geras: rusų pedagogija sujudė, yra pasirūpusi stoti į darbą, eiti eksperimento ir teorijos keliu, idant pastačius, kaip reikiant svarbiausią šio laiko darbą — auklėjimą ir mokymą. Prasidėjus karui, kaip sakė kalbėtojai, aišku pasidarė, kame valstybės ir tautos ateitis ir kokių būdu bus galima užtaisyti tos spragos, kurias gyvenimas ir karas dabar mums parodo.

Pageidaujama, kad ir lietuviams pedagogams parūptų labai svarbus jaunuomenės auklėjimo klausimai. Mūsų tautai ypač stinga inteligentų pajėgų, ir visa mūsų ypač nuvargusios tautos viltis ir noras, kad mūsų jaunoji karta būtų stipri ir kuogeriausiai išauklėta, išauginta.

J. Yč.

Iš Petrapilio lietuvių gyvenimo.

Prieš-pat Kalėdų Šventės «Sajunga lietuvių kalbos teisėms ginti Moglevo arkivyskupijos bažnyčiose» yra pasiuntusi oficialinį raštą (№ 46) kunigui administratoriui-bažnyčiotės Cerkvinėje gatvėje (Petrapilio pusėje). Tuo raštu «Sajunga» klausia administratoriaus «apie priežastis, kodėl jis atėmęs lietuviams pamokslus jų gimtąja kalba per Visų Šventųjų ir Nekalto Prasidėjimo» šventes. Prie to užklauso pridėtas dar šitoksai, žodis į žodį, perspėjimas:

«Tamistos atsakymo Valdyba lauks ištisą savaitę; praėjus šitam terminui, jeigu atsakymas nebus gautas, ji turės apie Tamistos darbus pranešti J. E. Arkivyskupijos Valdytojų o reikalui esant, ir svetimųjų tikybų Departamentui».

Kiek man žinoma, Petrapilio «Sajungos» vedėjams dar jos įsikurimo metu buvo nurodyta, kad tokie elgimosi keliai nesutinka su kanonine katalikų Bažnyčios konstitucija ir toks apsiėjimas su bažnyčių viršininkais nesutinka su katalikų Bažnyčios disciplina. Ir, tarios, neapsirikiu pasakęs, jog šitoki nelemta taktika atstovauja tą pačią idėją, kurią lenkų tarpe vykdyta vadinamoji endekija — Narodowa Demokracija.

Bet čia nekalbėsiu daugiaus apie principalinę dalyko pusę. Gana bus apšvietus tik patį rūpinamąjį mums faktą. Taigi reikia žinoti, kad lietuvių parapijonų reikalai Cerkvinės gatvės bažnyčiotėje, kaip prie pirmiau buvusiojo administratoriaus, taip labiausiai prie dabartinio kun. Okolo — Kulak'o, buvo teisingai rūpinami, galima sakyti, visu lygybės principu. Be jokios prievartos, vien katalikų ganytojo sąžinės vedamas, kunigas administratorius pasirūpino, kad kas šventadienį būtų lietuviams pamokslas; pasirūpino, kad spalio mėnesį būtų ražončius kaip lenkams taip ir

lietuviams; pasirūpino, kad kasdieną būtų su mišiomis vienas lietuvis kungas, prie kurio galėtų eiti išpažinties nemokantieji lenkiškai. Toks tai yra uždėtas anojė simpatingoje bažnyčiotėje, toks principas, kurio laikosi kun. administratorius, kaip teisybės mylėtojas. Jeigu tad vieną ar kitą sykį lietuvių pamokslas nebuvė, jokio nėra pamato matyti tame atsisakymu nuo pripažinto ir jau vykdomo principo. Pamokslas gali neįvykti dėl daugelį nekalčiausių priežasčių: dėl pamokslininko tam kartui išvažiavimo, susirgimo ir t. t.

Iš to, kas čia pasakyta, aišku, kad minėtoje bažnyčiotėje lietuvių kalbos teisės nereikalauja tokio «apgy-nimo». Todel anas «Sajungos» žygis yra ne koks kitas kaip netaktiškas ir nereikalingas. Petrapilio lietuvių visuomenė, aiškus daiktas, nė kiek nesolidarizuoja su anuo «Sajungos» žygiu, ir visą moralinę atsakomybę už jį palieka jai pačiai.

Iš antros vėl pusės, lietuvių kolonija nori tikėti, kad tokio šviesaus administratoriaus, kaip kun. d-ras Ok-Kulak, taktas neleis jam, dėl pašalinės kuopelės darbų stverties nereikalingų represijų visai lojalinei lietuvių parapijonų bendrai, — kas, deja atsitikdavo kaikiurių kitų klebonų praktikoje.

Prof. B. Čės nys.

Iš Petrapilio Lietuvių Labdarių Draugijos.

Paskutinis prieš Kalėdų šventės (19/XII) komiteto posėdis pas komiteto sekretorių p. Purėną, buvo ypač paskirtas nuodugnai apsvastyti kilusį klausimą, kaip įkūrus naują vidurinę prekybos mokyklą. Sumanymas buvo kilęs Petrapilio Liet. Draugijoje nukentėjusiems dėl karo šelpti. Šitos draugijos vedėjai pirmi apsvastė tokios mokyklos reikalingumą netik paprastajai petrapiliečių kolonijai, bet ypač besitelkėčiai čia pabėgėlių jaunuomenei. Bet iš antros pusės, minėtoji draugija, galinti gyvuoti tik tai trumpam karo laikui, manė negalėsianti ilgą patikrinti būsimos mokyklos egzistavimą. Todel «karo draugijos» vedėjai pasiūlė Labdarių draugijai, kaip nuolatinei, ar ji neapsiims įvykinti to sumanymo. Labdariai, apsvastę dalyką iš visų pusių, rado, kad dabartinėmis aplinkybėmis dar jiems nepajėgiama įkurti tokia mokykla, ir sutarė su Centraliniu Lietuvių Komitetu, kad mokykla bus įsteigta šio Komiteto, pasinaudojant jau veikiančiųjų «prirengiamųjų kursų» butu.

Gaila, kad posėdin atvyko mažas narių skaičius. Kaikurie nariai teisinosi negavę pakvietimų ir dėlto ruogojo ant sekretoriato. Reikia pažymėti, kad tokie rūgojimai buvo girdėti nesyki ir seniaus. Sekretorijatas turėtų būtinai pasirūpinti nebeduoti progos panašioms skundams.

B. Č.

Vaikų eglaitės.

Petrapilyje niekad dar nėra buvę tiek lietuvių vaikučių, kaip šiais metais, kada čia apsigyveno tiek pabėgėlių. Užtat ir vakarų-eglaitečių skaičius, Kalėdų metu, šiemet negirdėtai padidėjęs. Nebeminint apie rengiamąsias kitų draugijų, vienos Petr. Draugijos dėl karo nukentėjusiems šelpti rengiama ne mažiau, kaip devynios eglaitės Draugijos mokyklose ir prieglaudose įvairiausiuose miesto rajonuose, veik kas dieną, pradedant gruodžio 26 d. ir baigiant Trijų Karalių dieną. Visų prieglaudų ir mokyklų vedėjos ir vedėjai rūpinasi įtaisyti tuos vakarėlius kuodailiausiai, ir visi jie daro malonų įspūdį svečiams. Visų prieglaudų maziukams gyventojams tos eglaitės yra viena iš labiausiai laukiamų ir šviesių dienelių. Betgi gal ypatingiausi įspūdį darė eglaitė, sutaisyta gruodžio 29 d. milžiniškoje pabėgėlių prieglaudoje Smolensko gatvėje № 11. Ten arti-

miausiais eglaitės dalininkais buvo ne tie, kaip paprastai, «mokslo amžiaus» vaikučiai, bet mažutėliai, dar nelabai galį atitraukti nuo saugojančių juos vargšių-motučių rankų. Mažučiai klausydami vyresniųjų giedojimų, arba vėl linksnios armonikos su cimbo-lais, ir patys dainuodami, linksmai trypinėjo apie žibantią eglaitę, o motinos vienkart šypojo dėl vaikučių džiaugsmo ir draug šluostė savo besiveržiančias ašaras, klausydamos svečių kalbos apie tolimą gimtinę šalį. Pasižiūrėję tos gaudinančios eglaitės, apsilankiusieji svečiai, pakilę antrąjan augštan, išvydo kitą reginį, ne mažiau gaudingą. Ten buvo paruošta tam tikra eglaitė prieglaudos ligoninės gyventojams. Vargšai ligonys, daugiausia dar vaikų amžiaus, savo daktaro prižiūrimi, susėdę kedėse, didžiu įdomumu stebėjos į keistą žibantį medelį, papuošalus ir dovanėles — ir iš džiaugsmo tam sykiui visai užmiršo apie slėgiančias savo ligas, ir susopusieji jų veideliai vėl buvo nušvitę.

Už visa tat pridera širdingos padėkos žodis malonioms prieglaudos prižiūrėtojomis ir nenuilstančiam globėjui Musteikiui, kurio rūpesniais milžiniška ta prieglauda, su šimtais gyventojų, suėjo į puikią tvarką, iš kurios stebėjosi ne tik Komiteto prezidiumo atstovai, bet ir visi kiti svečiai.

Ten buvęs.

Korespondencijos.

Odesa.

Odesos mieste pabėgėlių reikalams rūpinti jų tautybe lig šiam laikui darbuojasi šios organizacijos:

- 1) D. Kunigaikštystės Tatjanos Komiteto skyrius — rusų tautos žmonėms;
- 2) Galicijos-rusų Labdarių Draugijos skyrius — Galicijos pabėgėliams;
- 3) Lenkų Komitetas — lenkams;
- 4) Žydų — žydams;
- 5) Armėnų — armėnams;
- 6) Lietuvių — lietuviams;
- 7) Latvių — latviams.

Per Tatjanos Komitetą vyriausybė visoms organizacijoms duoda po 15 kap. dieninės pašalpos kiekvienam jų šelpiamajam žmogui. Surasti daugiau lėšų ir teikti didesnes pašalpas palikta patiems komitetams, kurių darbui kontroliuoti vyriausybė lapkričio 16 dieną įstatė į kiekvieną komitetą po vieną savo parinktą atstovą su tikrojo komiteto nario teisėmis.

Kun. V. Draugelis.

Saratovas.

Trečią Kalėdų dieną Saratovo Lietuvių Draugijos dėl karo nuk. šel. mokyklos bute buvo įtaisyta vaikams eglė. Dalyvavo apie 200 vaikų jų tarpe apie 60 Mažosios Lietuvos vaikų, kurie buvo priimti, prašant, «Globos» draugijos ir Amerikos konsulato atstovams. Vaikai, sustoję į ratukus, pažaidė aguonėlę, žilvytelį, lietuvaite ir kitus žaislus, keletas dailiai padėklamavo ir padainavo. Išdalinta buvo 195 dovanos: mergaitėms skarelės, berniukams pirštinais, kuriose buvo įvyniota saldinių ir riešutų. Be to, visiems vaikams buvo pataisyta arbata su užkandžiais. Be vaikų, dalyvavo eglės išklmėje apie 100 tėvų, Saratovo inteligentai ir nuo Amerikos konsulato dvi įgaliotini angli gailėstingoji seseri. Visi džiaugėsi vaikų žaidimais. Ypatingai eglė patiko Mažosios Lietuvos žmonėliams, kurie jau senai čia gyvena, daug seniau, negu mūsų Didžiosios Lietuvos pabėgėliai. Ketino pagrįžę namon papasakoti apie tai savo kaimynams.

Tai vienintelė pramogėlė, padaryta Saratovo lietuviams Kalėdų šventėmis, bet ir tat labai pakėlė visų ūpą.

Padėjusioms sutvarkyti eglaitę panelėms Br. Šliužinskaitei, O. Mankytei, V. Grinkevičiūtei ir mokytojai Šlapikui tariame už tai širdingą «acin».

M. Dauknis.

Čita.

Pabėgėliai. Vietiniai lietuviai. Prekių kainos.

Pabėgėlių, kuriuos įvairūs komitetai šelpia, Čitoje esama arti 1000. Diduma jų — gudai ir ukrainiečiai, daug mažiau — lenkų; nedaug tėra latvių; gi lietuvių, vietinio komiteto šelpiamų, tebus apie 30. Pabėgėliai, esantieji lietuvių komiteto priežiūroje, visi suvalkiečiai.

Bus dar tiek, jei ne daugiau, lietuvių, ypač kauniškių, kurie nesinaudoja komiteto pašalpa.

Nuo seniau gyvenančių lietuvių taip-pat bus kelios dešimtys šeimynų.

Jų diduma tarnauja vietinio gelžkelio raštinėse ar šiaip kokias pareigas turi.

Yra taip-pat lietuvių pačiame mieste: valdininkų, raštininkų ir k.

Tik gaila, kad bent pusė jų menki lietuviai. Yra vienas kitas iš jų vedę nelietuves ar už svetimtaučius ištėkėjusios.

Prie vietinės katalikų bažnyčios čia nuo seno gyvena kunigas lenkas. Vietiniai lietuviai prašė antro kunigo, mokančio lenkiškai ir lietuviškai. Dvasinė vyresnybė, tiesa, davė kunigą, negudriai temokantį lenkiškai (gudą), bet lietuviškai visai nemokantį. Tokiu būdu abu kunigai kitiems, tik ne lietuviams tarnauja.

Dabar rūpinamasi, kad susilaukus tikrai kunigo lietuvio.

Šiame mėnesyje taip vadinamame Daľnyj vogzale, vyresnybei leidus buvo atidaryta lenkiškai-lietuviškai pradedamoji mokykla. Lenkai jau turi mokytoją, ir mokslas pas juos prasidėjo, gi lietuvių dar tebelaukia, iš kur gaus lietuvių(m) mokytoją.

Prekių kainos maž-daug tokios: duonos, juodosios, svar. 4½ k., baltosios 6—8 k.; cukrus, kietasis, 35 kap., o smulkusis 20 kap. sv.; mėsa, jautienas, 14—15 k. sv. Apskritai, gyvenimas ne pigus. Darbo, ypač inteligentui, atvykus žiemą, čia nelengva gauti.

Šilgalys.

Mogilevas

Pilni Rusijos miestai pabėgėlių; nemaža jų dalis yra ir Mogileve, tarp kurių apie porą tūkstančių bus ir lietuvių. Daug privažiavo gelžkelio, bet nemaža arkliais. Kaikurie dar tebe-laiko arklius; nors pašaras gana brangus, bet uždarbiaudami vis šiaip-taip verčiasi; o dauguma yra pardavę pusvelčiui, o gal dar už mažesnę kainą. Kurie atvažiavo anksčiau, dar liepos mėnesyje, buvo labai nusigandę, nes iš niekur nebuvo galima gauti pašalpos — nebuvo Lietuvių Draugijos; bet tolesniai, rūpinantis lietuviams inteligentams: kun. Grajauskiui, Kuraičiui ir k. buvo įsteigtas Petrapilio Lietuvių Dr. n. d. š. Mogilevo skyrius, kuris jau daug gera yra padaręs pabėgėliams lietuviams, sakysime: yra įsteigta valgykla, kur lietuvių pabėgėliai gauna kasdien dykai pietus; įsteigta gydykla, kur pabėgėliai dykai gydytojo apžiūrimi ir gauna vaistus lėšomis komiteto apmokamus; įsteigta mokykla, kurioje mokosi 57 mokiniai. Mokyti pakviesta suvalkie-tė mok. Žebrauskaitė. Įsteigta vaikams prieglauda puikiuose erdviuose namuose. Prieglaudos vedėja p. Vėgėlienė. Be to neturtingiems pabėgėliams yra apmokami už kambarius pinigai ir duodamos pašalpos ar tai pinigais ar drabužiais. Šiek-tiek menkia aprūpinti vaikai, kurie apiplyšę ir pusplikiai vaikščioja mokyklon.

Kaip iš viso ko matyti, pabėgėliai lietuviai Mogileve aprūpinti pu-sėtina. Dar šiek-tiek reiktų sutvarkyti jaunūmenę. Jeigu atsitinka, reikia duoti darbas ir rankas. Bet jeigu aplinkybės ir lėšos leistų, labai būtų naudinga įsteigti vakarinius kursus suaugusiems vyrams ir merginoms. Labai gaila jaunimo, nes, neturėdami tinkamo darbo ir negaudami savo dvasiai maisto, tvirksta. Nemokėdami gerai savo kalba skaityti, negali net „Lietuvių Balso“ paskaityti; o tarp jaunimo tokių daug yra, kurie visai nemoka skaityti, arba blogai,

šiaip-taip pažlebeliuoja. Tat tokiems vakariniai kursai būtų labai naudingi. Pasigavę kokių svetimos kalbos žodį jau ir vartoja — jiems atrodo, jog labai gražu, jeigu jisai vietoj — sveikas — pasakys „zdoročas“ ir k. Pabėgėliai ima vartoti daug barbarizmų. Į tai reiktų atkreipti dėmesį mūsų vadovams, kad duodami maisto kūnui, neužmirštų, jog ir siela taip-pat trokšta maisto.

Š.Š.

Lietuviai Orle.

Išstojus iš Lietuvių Komiteto kun. Jokubauskiui, jo vieton įstojo T. Žylevičius, o Baniėnė įstojo iš-važiavusio iš Orlo kun. Ciplijauskio vieton.

Lietuvių Komitetas darbuojasi kiek įmanymas išgalėdamas. Jis praplatino rūbų siuvyklą, dirbina kurpes ir visai stengias pagerinti savo tautiečių pabėgėlių būvį. Per Kalėdų šventes sumanyta padaryti arbatos vakarėlis, po švenčių ketinama sutaisyti koncertas. Dainininkai jau mokomi. Svajojam įkurti sava valgyklą, sava skalbyklą ir tt. Tikslai labai sunku rasti tinkami butai, bet yra vilties, kad visa tat pavyks padaryti.

Suregistruotų (surašytų) lietuvių Orle bus apie 900, bet yra daug neužsirašiusių. Nemaža yra reikalingų pašalpos, kurios dauguma ir gauna iš Lietuvių Komiteto.

Rūpinantis Janulevičiui, Rauluževičiui, Sajonui ir kitiems, bažnytėlėje kas šventadienis devintoje valandoje ryto meto turim lietuvių kalba pamaldas ir pamokslą. Par mišias choras gražiai gieda šventas giesmes, ypač „Pulkim ant kelių“ Vargonais groja Visockis (dabar sunkiai serga).

Vienas apsikrus lietuvis pabėgėlis įkūrė čia didelę kepyklą, kuri greitai įgijo gerą vardą, savo švarumu, duonos, ragaišio ir gardumynų gardumu, žymiai skiriasi nuo kitų kepyklų. Tik gaila lenkybė toje įstai-goje stelbia lietuvių lenkiškumą kyšo išsikišęs. Mat, „kompanijonas“ lenkas. Bet girdėti, kad aplinkybės jau taip susidedančios, jog ir tos ydos išnyksiančios.

T. Ž.

Pabėgėliai Vologdoje.

Iš visų Rusijos užkampių randame žinių „Lietuvių Balse“, tad noriu aš šitą paminėti ir iš šito užmiršto kampelio.

Vologdoje gyvena jau pusę metų nuo liepos 10 d. Lietuvių, kaip sužinojau, čia bėsa nemaža—daugiau ne du šimtu. Jie yra visai užmiršti, ap-leisti. Nieks nesirūpina nei jų medžiaginiais, nei dvasios reikalais. Lenkai, latviai, rusai ir žydai turi savo komitetus, o lietuviai nieko. Lenkų komitetas darbuojasi plačiai, prie bažnyčios įsteigė mokyklą ir prieglaudą, laiko žmonių dizuruoti stotyje, kurie sutinka važiuojančius pro šalį, sustojusiuosius Vologdoje tvarko ir siunčia į apskritis. Mat dabar Vologdoje naujų pabėgėlių nebelaiko, o siunčia į kitus miestus ir miestelius.

Kaip sužinojau lenkų komitete, į Vologdos guberniją jau esą išsiuntinėta apie 10 tūkst. Kiek tarp jų yra lietuvių, nežinau; žinau tik, kad pačioje Vologdoje lietuvių yra daugiau ne 200. Inteligenti visai nėra. Yra daugiausia paprastų darbininkai, kalėjimų prievaidos iš Šiaulių ir Mintaujos, atvažiavę kartu su tų miestų kalėjimais; yra pasveikusiu kareivių, netinkančių karui ir tt.

Lietuviai, neturėdami jokios savo globos daugumas prisirašė prie lenkų komiteto, apsimezdami lenkais, bet apsiriko. Lenkai saviems užmoka už butą, duoda kurą, nežiūrėdami, kad šelpiamieji ir darbo turi. O kurie neturi darbo, tiems duoda ir gyventi, ir maitinties. Į lietuvis visai kitaip žiūri. Kad jie ir lenkais užsirašė, jie vaikus leidžia į lenkų mokyklą, į kuria priima noromis ir lietuvis, duoda vaikams ir šiltų drabužių ir kitko, kas reikia; bet tuos vaikus, kurie eina į kitas mokyklas, visai

atsisako šelpiti nors kaikurie ir labai yra pašalpos reikalingi. Šiltų drabužių duoda ir D. K. Tatjanos Komitetas, bet ir ten lietuviai, neturėdami savo organizacijos, yra nustumiami į užpakalį, nes D. K. Tatjanos Komitetas pirmiausia duoda komitetams, o tik paskiaus, kas belieka, dalina atskiriems žmonėms. Yra tokių, kurie gavo po kelius kartus, o lietuviai šiltų drabužių gavo tik prieš pat Kalėdas, o kiti ir dabar dar tebėra negavę. Šalčiai yra lig 56 laipsnių—ir kentėk kad nori.

Bažnyčia yra nauja, mūrinė ir ne visai maža, bet ir čia lietuviai nieko neturi. Bažnyčioje matyti labai daug žmonių skaitant lietuviškas knygas. Tečiau per 6 mėnesius nė karto negirdėjau lietuviško pamokslų. Tiesa, klebonas lenkas, bet yra čia apsigyvenęs Ukmergės kamendorius kun. Žakevičius, lietuvis. Jis jau 4 mėn. čia gyvena, bet negirdėti, kad bent kuo pasirūpintų savo tautiečiais lietuviams.

Pabėgėlis.

Uola.

Banguoja beribis galiūns vandenynas,

Putą jį dengia žila.

Akims ten toli kažkoks taškas vaidinas,

Tiksliau pažūrėjus — uola.

Nebijo bangų ta uola akmeninė; Ji skelia tvirtąsias vilnis,

Nors vilnys per amžius jos daužo krūtinę.

Tedaužol Uolos nenurisi!

Norėčiau aš kelties gyventi į uolą, Tolyn nuo žmonių vylingų.

Gėrėčiaus, kaip bangos tai kilsta, tai puola;

Šnekos aš klausyčiaus bangų.

Mana ten ausis nebužgirstų baurių.

Kurių mūsų žemė pilna.

Širdis prisisemtų vaizdžių malonybių,

Liūliuotų ten jūrų daina.

Bet nel Uoloje toj žmonėms nėra vietos.

Tenai vien žuvėdrų namai.

Sklaistykitės dūmos širdies numylėtos!

Veltuo! Neįvyks jūs' geismai.

M. Grigonis.

Putinas.

Senovės karo daina.

Bėrus žirgus pabalnoję,

Per miškų gelmes,

Ten, kur laimė mus vilioja,

Jojam broliai mes.

O namie sesutė

Ir sena motutė,

Ir mergelė lilelėlė,

Kai skausmai dūmas sukėlė,

Verkia mūs' kasdie,

Verkia mūs' kasdie.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Liūliuotų ten jūrų daina.

Zinios.

Petrapilis.

Prof. A. A. Isajevo lekcija pabėgėlių naudai. Sausio 21 d. Petro D. Komercijos mokyklos salėje (Fontanka 62) bus vieša lekcija pabėgėlių mokinių naudai. Centralinio Lietuvių Komiteto kviestas skaitys prof. A. A. Isajevas tema: Sunaikinimas ir atgimimas (разгромъ и возрождение).

Lekcijos Lietuvių rengiamuosiuose Kursuose prasideda po Švenčių sausio mėnesio 7 dieną 5 val. Norintieji į kursus įstoti lai pesirūpina greičiau tai padaryti. Vietų dar yra.

Lietuvių sanatorija. Užsidarius užsieniams gydymosi vietos sergantiems plaučių ligomis ir apskritai tuberkulozų pasidarę nebeprieinamos. O lietuvių, sergančių tuberkulozu, yra nemaža. Visiems yra žinoma, kiek jaunų lietuvių pajėgų, vos tik pražydusių talentų, yra žuvę nuo tos ligos. Lietuvių Centralinis Komitetas, norėdamas palengvinti tokių ligonių padėjimą, ypač dabar, kada mažne visi esame pabėgėliai, įsteigė sanatoriją Krimėje, prie Juodųjų jūrų, Jaltaje. Sanatorija jau įtaisyta ir ligonys jau priimami. Tiltai galės lig 40 lovų. Kas serga ir gydyties yra reikalingas sanatorijos, tesikreipie į Centralinį Lietuvių Draugijos Komitetą (Petrograd, Baskov per. 29).

Ivairios.

Baigė mokslus. Voroneže baigė pedagogijos kursus ir įgijo mokytojų teises: 1) Ivanauskaite Teresė, 2) Laurinčikaitė Julė, 3) Šaupytė Marcelė, 4) Tekorytė Kastancija, 5) Šemelintė Juzė, 6) Oželytė Anielė, 7) Tutkus Jonas, 8) Kalikauskis Petras, 9) Svencickis Simas, 10) Saltonas Pelikasas.

Be Ivanauskaitės Teresės, kuri jau turi vietą, kiti visi ieško vietų.

Literatūros žinios.

Prašoma pranešti, jog verčiama iš rusų kalbos į lietuvių Daroševičiaus knyga, 200 pusl.: „Легенды и сказки востока“. Verčia M. Untulis.

Karas.

Rusų fronte. Rygos ir Dvinskio rajonuose nėra jokių atmainų.

Piet-vakarių fronte prie Styrės upės mušiai nesiliauja. Palyginti smarkūs mušiai pietų Galicijoje ir Bukovinoje. Rusų kariuomenė paskutinėmis dienomis ne kartą atakavo priešininkų pozicijas prie Strypės upės ir Černovicų rajone. Vienok šios atakos nepadarė jokių žymių atmainų vienoj ir kitoj pusėje.

Vokiečiai veža dalį Makenzeno armijos nuo Balkanų į Bukoviną, palikdami Salonikų rajone tik mažą pajėgų.

Kaukazo frontas. Mušiuose sausio 1 d. rusai paėmė nelaisvėn 20 turkų aficerių, daugiau ne 400 kareivių, 6 armotas, tarp jų vieną sunkiąją, 8 kulkosvaidžius ir daug artilerijos ir maisto.

Persijoje mušyje pas Kengaverą (pusiaukelyje tarp Chamadano ir Kermandacho) paimta belaisvių. Be to, priešininkas paliko mušio lauke daug užmuštų.

Rusų nuostoliai maži.

Į piet-ryčius nuo Chamadano vokiečių turkų būrys atstumtas į Devlet-Abadą.

Vakarių fronte be gana gyvo veikimo Šampanėje, Argonuose ir Verreje, visur kitur nieko žybaus neatsitiko.

Visame belgų fronte naktį sausio 1 dieną prasidėjo artilerijos mušiai.

Keliose vietose belgų artilerijai pasisekė išvaikyti norinčius apsikasti priešininkus.

Italų frontas. Sausio 2 dieną Trentino fronte ir Karnijoje buvo silpni artilerijos mušiai, kiek smarkesnių — Isonco fronte. Augštumose į žiem-vakarius nuo Goricos atkaklus artilerijos mušiai tęsėsi iki vėlybam vakarui.

Link Karso italų artilerija apšaudė priešininkų stiprumas kalno San-Mikele rajone ir per 400 metrų jas suardė.

Balkanų fronte į rytus sausio 1 dieną priešininkų aeroplanai mėtė bombų Džemse.

Keli graikų kareiviai sužeisti ir vienas užmuštas.

Cernorijoje daugiausia veikia austrų kariuomenė. Užėmus austrams Lovčeno kalną, lengva bus paimti ir juodkalniečių sostinę Cetinje.

Lovčeno kalnas buvo priedanga nuo Kataros įlankos, paėmus jį pastaroji įgauna žymią vertę. Aišku, dėl ko austrai nusiuntė ten 2 šarvuotųjų ir kelias nardomasias vokiečių laives. Galima laukti svarbesnių žygių Adrijatikos jūroje.

Turkų fronte Mesopotamijoje, anglų generolo Elmerso pranešimu turkai pasitraukė į pozicijas ant abiejų Tigro upės krantų, 25 myliose nuo Kut-El-Amaros. Atkaklus mušis, prasidėjęs gruodžio 31 d., tęsėsi iki nakties, kada turkai pradėjo trauktis. Anglai energingai stumia priešininkus.

PASKUTINĖS ŽINIOS.

Vokiečiai veža sunkiąją turkų vokiečių artileriją iš Galipolio pussalio į Makedoniją.

Salonikų rajone pradėję tankiai lakstyti aeroplanai, kaip sąjungininkų taip ir priešininkų; matyti, kad Salonikai bus greitai užpulti.

Lietuvių dailės paroda Maskvoje.

PRANEŠIMAS.

Užėmus Lietuvą, Maskvoje apsigyveno didelis lietuvių pabėgėlių būrys. Jų tarpe kilo įvairių sumanymų; tarp ko kito buvo sumanyta sutaisyti pabėgėlių dailininkų veikalų parodą. Buvo pasiūlyta išstatyti toje parodoje ir Čiurlionies paveikslus, kurie atgabenti Maskvon su Liet. Dailės Dr-jos turtu. Kadangi Čiurlionis su pabėgėliais dailininkais nieko bendra neturi, tai kilo sumanymas sutaisyti atskirą Čiurlionies veikalų parodą ir imta rūpintis tuo reikalu. Kreiptasi į Maskvos Dailės*) mokyklos direktorių kunigaikštį Lvovą, kad leistų žadą parodą sutaisyti mokyklos salėje.

Gavus leidimą naudoties aktų sale nuo 1916 m. sausio 11 d. su sąlyga paskirti 10% gryno pelno neturtinigiems tos mokyklos mokiniams, sumanyta taisyti Čiurlionies ir kitų lietuvių dailininkų parodą Maskvos Lietuvių Komiteto nukentėjusiems del karo šelpiti vardu lietuvių pabėgėlių naudai.

Paroda prasidės 1916 m. sausio 17 d. ir bus visą mėnesį. Adresas: Мясницкая, Учил. Живописи и Ваянія.

Rusų visuomenei plačiau supažindinti su lietuvių dailės geistina, kad parodoje dalyvautų ir kiti lietuvių dailininkai ir kad atsiųsių gerųjų savo tverybės paveikslų (bent po du tris, nes salė neperdidelė). Tuo reikalu galima kreiptis į Lietuvių Komitetą nukentėjusiems del karo šelpiti (Срѣтенка. Селиверстов, пер., д. Петрогр. Страх. О-ва), Jurgį Baltrušaitį (Покровскія Ворота, д. № 10), arba iki sausio 10 d. į mane (Волхонка, Княжій Дворъ).

Parodos metu toje pat mokykloje ketinama parūpinti paskaitų kaip bendro turinio, taip ir ypačiai apie Čiurlionies tverybą. Paskaitomis apsiėmė

*) Училище Живописи и Ваянія.

rūpinties rašytojas p. J. Baltrušaitis.

Atidarant parodą, ketinama kvieisti rusų literatūros ir dailės atstovai. Pageidaujama, kad kuodidesnis lietuvių būrys dalyvautų tą parodą atidarant, nes bus geros progos susipažinti kaip su Čiurlionies tverybą, taip ir su kitų mūsų dailininkų darbais tvariniais. Taip-pat ir parodos tikslas — sušelpiti lietuvių pabėgėlius — turi patraukti kuodaugiausia lietuvių.

Suprantamas daiktas, kad čia bus geriausia proga pasikalbėti ir aptarti lietuvių pabėgėlių padėjimą.

Geistina, kad tos draugijos, kurios nori tame dalyke dalyvauti, atsiųstų sausio 16 d. savo atstovus.

Skyrium pakvietimų nemanoma siuntinėti.

T. Naruševičius.

28/XII.915. Maskva.

Redakcijos atsakai.

Šilgaliiui. Tamstos eiles: 1) Neužki vėjeli, 2) Aš norėčiau, 3) Pirmyn ir 4) Kad aš turėčiau — gavome, tik dėti negalėsime. Gal sunaudosime kada paskiau kitam reikalui. Korespondenciją sunaudosime.

A. Kubiliui. Šiuo metu Daukanto Lietuvos istoriją mes nežinome, ar galima kame gauti.

J. Povilaičiui. Tamstos raštelio nedėsimė. Ši-tą išmetus nebetų prasmės, o ištiso dėti negalima.

Redaktorius-Leidėjas Martynas Yčas.

Reikalingi

mokytojai(-jos), feldšeriai(-rės), prieglaudų vedėjos inteligentės.

Kreipties į Centralinį Lietuvių Komitetą įgaliotinį Minske adresu: Минскъ, Коломенская 30/32, Уполномоч. П. Житкевичъ.

5

Buvusioje

„Lietuvių Laikraščio“ Redakcijoje

galima gauti šie leidiniai:

1. Visi „Lietuvių Laikraščio“ komplektai su gražiais aptaisais 1904 m. lig vasario 1906 m. 25 r. — k.
2. Su gražiais aptaisais pusė leidinio 5 „ — „
3. Lietuvos Istorija, Maironies parašyta ir pataisyta, su paveikslais ir žemlapiu. Trečia laida. Su aptaisais 1 „ 20 „ ir be aptaisų — „ 80 „
4. Pradžiamokslis Lietuvos Jaunuomenei 10 „
5. Atskiri „Lietuvių Laikraščio“ №№ po 15 „
6. Изобрѣтатели и ихъ враги хищники 80 „
7. Право литовцевъ по землевладѣнію въ Западной Краѣ. Состав. К. Визборъ 75 „
8. Žolynas. Латинолитовско-руско-польскословарь раст. Литвы. Р. Matulionis. II dalis 75 „
9. Pavasario Balsai ir Kur išganymas. III laida 50 „

Ir kiti leidiniai. Adresas: Petrograd, Jekaterinin. kan. 10 (tel. 35—47) A. Smilga.

2

IEŠKAU pažįstamų — atsiliepkite! Mano adresas: Смоленскъ, Витовское шоссе 132, Т-во „Вилія“, J. LOZORAITIS.

2

Tuoju išeis

3

„Žiburio Kalendorius“.

UŽSISAKYTI ŠIUO ADRESU.

ЯРОСЛАВЛЬ, ул. Романовская № 44, Кун. М. ГУСТАЙТИСЬ.

115.000. BROLIŲ VAILO KAICIŲ ir B-vės DRAUGIJA 115000.

turėdama garantijos: 115 tukstančių rub., emės, namų ir kitokio nejudinamo turto, daro per savo įgaliotinį Maskvoje šias operacijas: 1. Iminėja idėlius, mokėdama paprastus nuošimčius (5% — pasidėjusiems nemažiau kaip metams ir 4% — kiekvienam pareikalavimui). 2. Davinėja pasidėjusiems pinigų gyventi arba grąina paskolą. 3. Ima saugoti visokias brangenybes, apdrauzdama išlošiamuosius lakštus nuo tirao, tikrindama №№ ir t. t. 4. Tarpininkauja perkant bei pardudant % poperius. 5. Daro visokias kitas operacijas, Draugijos įstatų leistas. „Brolių Vailokaicių ir B-vės Draugija“ užtikrina padėtus pas ją pinigus ir kitas brangenybes visais savo turtais.

Pinigus siųsti ir visais reikalais prašoma kreipties kun. E. Paukštos buto adresu:

Москва, Милотинский пер., д. Римско-Католической церкви, кв. 4. Т-ву: Бр. Вайлокайтисъ и К-о“.

Kun. K. Bičkauskas prašo atsiliepti Bičkauskų šeimos — Žaslių parapijos, Trakų apskr., Vilniaus gub., Steikūnų Jezno parap. ir kitų giminių ir pažįstamų. Adresas: I. Ярославль, Дворянская ул., д. № 10 кв. 2.

1

Elena Baltrušaitytė iš Šiaulių, Kauno gub. apsigyveno Petrapilyje: Петроградъ, Крест. Остр., Морской пр. 5, кв. 4; ieško brolio Leono, Atsiliepkite!

2

Liudvika Stonienė iš Kelmės m., Raseinių apskr. (apsigyv. Petrapilyje: Петроградъ, Пряжка № 48, кв. 28) ieško motinos Stefanijos, brolio Jono Trapianskių ir sesers Zofijos Urbelenės.

1

Juzefa Šimkevičienė iš Kelmės m. Rasein. apskr. (dabar. Петроградъ, Пряжка 48, кв. 28) ieško dukters Aleksandro ir sūnaus Juozapo.

1

Ieškomi:

Adelaida ir Vitalis Pančežinskiai iš Paažerių Vieksnių par. Šiaulių apskr. Kauno gub., taip-pat ir Kasčiukas. Kas žino, prašomas pranešti šiuo adresu: Киевъ, Тарасовская ул., д. № 22 кв. 3. Эдварду Панцержинскому

1

BARBORA PRAPUOLENIUTĖ, apsigyvenusi pas savo brolių Ryme, nuoširdžiai prašo suteikti jai žinių apie likimą savo sesers Onos, gyvenančios Šunskuose, Marijampolės apskr., Suvalkų gub. Adresas: Barbara Prapolanis, Roma, 15 via delle Botteghe Oscure.

1

Plepiiai: Petras, Jonas ir Martynas ieško savo tėvų ir pažįstamų — Kauno gub., Papilio par., Strošių sod. Adresas: Петроградъ, Варшавскій вокзалъ, распределительный пунктъ, Старый баракъ.

1

Jurgis Vegis Kauno gub., Birų par., Kilučių sodž., J. Timukas Braškių k. ir Stanislovas Leknickas Abelaukių dv. — ieško tėvų ir pažįstamų. Adresas: Петроградъ, 11 рота, д. № 15, кв. 28. Литовскій Комитетъ.

2

VAIKŲ PRIEGLAUDOS VEDEJA

lietuvių reikalinga Kostromos Skyriui Liet. Dr. n. d. k. š. Pirmenybė praktikavusiai ukio bei amatų įstaigose ir mokačiai muzikos. Algos lig 50 rub. mėn. ir visas laikymas. Kostroma, Русина, 34.

1

Kun. KUBILIUS ieško savo sesers Kastancijos Kubiliutės, gyvenusios Rygoje. Žinančių prašau pranešti man: Petrograd, Bol. Šcemilovka, za Nievsk. Zastav.

JUOZAPAS BUDRIONIS ieškau Jono Mintauckio, jo žmonos Pranciškos ir Julijonos Lašinskaitės (jie visi gyveno Rygoje) ir prašau brolio Kazimiero, gyvenančio Amerikoje, pranešti man savo adresą. Mano adresas: Петроградъ, В. О. 13 линия, д. № 50, кв. 8.

1

MICHALINA BARTKEVIČAITĖ (Petrograd, Lermontovsk. pr. № 9, b. 7) ieškau motinos Onos, brolių Igno ir Juozo Bartkevičių, seserų Elzbiotos Dirkevičienės, Sofijos Gerulskienės ir pažįstamų. Prašau atsiliepti arba pranešti, kas žino.

1

Jurgis Puodžiūnas ieško savo dukters Onos Panevėžio apskr., Pabiržės (Rastaukinės) valsč., Legailių kaimo. Kas žino apie ją, prašome pranešti šiuo adresu: Омскъ, Акмолинской обл., Любомиров. вол., село Зеленополь, Юрию Петровичу Поджунасу.

2

JONAS BALNA ieško tėvo ir motinos Kaulakienės, Staniko šeimos, Grybavičių šeimos, giminių ir pažįstamų — Kauno gub., Ukmergės apskr., Subačiaus valsčiaus. Adresas: Петроградъ, Вас., Остр., Большой просп. № 91/1, кв. 31. И. Бална.

2

Pranciškus Laukis. Daugalonų kaimo, Pašvitinio parap., Šiaulių apskr., prašo atsiliepti pabėgėlių daugaloniečių, giminių ir pažįstamų, šiuo adresu: Петроградъ, В. д. Большой просп., № 92. Отдѣльные Гардемаринскіе классы. Францу А. Лисы

Ona Šopaitė iš Kauno g., Pan. apskr. Saločių par., Kiburių sodž. ieškau tėvo Marcijono ir seserų: Kazimieros, Rozalijos Šopų. Kas žino, prašau pranešti. Adresas: Петроградъ, Лермонтовск. пр. № 17, кв. 3; Анна Шопо.

1

Elzbi. Šukytė, Kauno g., Pan. apskr., Sosto. par., Drebnų sodž. ieškau giminių ir pažįstamų. Prašau atsiliepti. Adr.: Петроградъ, Лермонтовск. пр. № 17, кв. 3. Елиз. Шукисъ.

1

JURGIS TUINIS, Biržų valsč., Panevėž. apskr. ieško žmonos Onos, brolio Povilo ir pažįstamų, ir JUOZ. MISIUNAS, gyvenęs Rygoje, ieško motinos Barboros, svainio Dovydonies ir pažįstamų rygiečių. Prašome atsiliepti adresu: Петроградъ, В. О. 16 лин. № 49/51, кв. 25.

1

ANTAN. BARONAITIS kareivis iš Gulbinų valsč. ieško savo namiškių, genčių ir pažįstamų. Kas kame esate, atsiliepkite šiuo adresu: Петроградъ, Чернышевская пл. № 2, 6 гимназія, служителю А. Баронайтису.

2